

2.2.2015

Kaksoiskansalaisuus valtion virkaan ja virkasuhteeseen nimitettäessä**Asettaminen**

Valtiovarainministeriö on tänään asettanut työryhmän selvittämään kaksoiskansalaisuuden merkitystä valtion virkaan ja virkasuhteeseen nimitettäessä.

Toimikausi

Työryhmän toimikausi on 9.2. - 8.5.2015.

Tausta

Perustuslaissa tai valtion virkamieslaissa (750/1994) ei ole otettu huomioon tai rajoitettu kaksoiskansalaisuuden omaavan henkilön nimittämistä valtion virkaan tai virkasuhteeseen.

Suomen kansalaisuudesta säädetään perustuslaissa ja kansalaisuuslaissa (359/2003). Perustuslain 60 §:n mukaan ministerien on oltava Suomen kansalaisia ja 54 §:n mukaan presidentin on oltava syntyperäinen Suomen kansalainen. Perustuslain 125 §:n mukaan lailla voidaan säätää, että määrättyihin julkisiin virkoihin tai tehtäviin voidaan nimittää vain Suomen kansalainen. Lain perustelujen mukaan sanonnalla "määrätty" julkinen virka tai tehtävä tarkoitetaan periaatetta, jonka mukaan kansalaisuusvaatimuksia tulisi asettaa vain rajoitetusti ja perustellusta syystä. Perustuslain 125 §:ssä säädetyn valtuutuksen mukaisesti asiasta säädetään valtion virkamieslain 7 §:ssä. Pykälässä erikseen mainittuihin valtionhallinnon virkoihin voidaan nimittää ainoastaan Suomen kansalaisia. Näitä virkoja ovat muun muassa valtionhallinnon ylimmät virat, ulkoasiainhallinnon, puolustusvoimien ja rajavartiolaitoksen virat, poliisimiehen virat sekä tuomarin virat. Myös muu kuin Suomen kansalainen voidaan pääsääntöisesti muuten nimittää valtion virkaan.

Kansalaisuuslaissa säädetään Suomen kansalaisuuden saamisen edellytyksistä. Nykyisin ei edellytetä, että henkilö luopuisi toisen maan kansalaisuudesta saadessaan Suomen kansalaisuuden, tai että hän saadessaan toisen maan kansalaisuuden luopuisi Suomen kansalaisuudesta.

Kaksoiskansalaisuuteen liittyy mahdollisesti kysymyksiä virkamiehen asemasta suhteessa työnantajaan eli lojaliteetista, jos virkatehtävät ovat sellaisia, joissa valtiollisiin

etuihin liittyvissä asioissa kotivaltioiden edut ovat vastakkain.

Tavoitteet

Valtiovarainministeriö käynnistää virkamieslainsäädännön valmisteluvastuun perusteella asiassa selvitystyön ja valmistelee mahdolliset tarvittavat muutokset valtion virkamieslakiin. Tavoitteena on varmistaa Suomen valtion etu ja turvallisuus valtion virkoihin ja virkasuhteisiin nimitettäessä.

Tehtävä

Työryhmän tehtävänä on selvittää:

- 1) onko kaksoiskansalaisuuden omaavan henkilön nimittämistä valtion virkaan ja virkasuhteeseen rajoitettava niissä tehtävissä, joissa lain mukaan edellytetään Suomen kansalaisuutta, ja jos on, niin missä valtion tehtävissä ja millä perusteilla,
- 2) ovatko kaksoiskansalaisuuden omaavan henkilön virkaan ja virkasuhteeseen nimitämistä koskevat mahdolliset rajoitukset toteutettavissa valtion virkamieslain muutoksilla,
- 3) onko tarvetta muuttaa muuta lainsäädäntöä ja
- 4) asettavatko Suomea sitovat muut säädökset tai sopimukset mahdollisille muutoksille rajoituksia.

Organisointi

Puheenjohtaja:

Kirsi Äijälä, hallitusneuvos, valtiovarainministeriö

Jäsenet:

Anna-Kaarina Piepponen, neuvotteleva virkamies, valtiovarainministeriö (työryhmän sihteeri)

Henri Helo, neuvotteleva virkamies, sisäministeriö

Pirjo Kaartinen, lakimies, ulkoasiainministeriö

Jari Kajavirta, hallitusneuvos, henkilöstöjohtajana, puolustusministeriö

Jussi Luomajärvi, hallitusneuvos, liikenne- ja viestintäministeriö

Timo Makkonen, erityisasiantuntija, oikeusministeriö

Selena Savo, projektipäällikkö, valtioneuvoston kanslia

Varajäsenet:

Maria Guseff, lainsäädäntöneuvos, ulkoasiainministeriö

Marja-Riitta Salokannel, neuvotteleva virkamies, sisäministeriö
Sinikka Vahvaselkä, vanhempi hallitussihteeri, puolustusministeriö

Valmistelussa voidaan kuulla muita asiantuntijoita.

Liikenne- ja kuntaministeri

Paula Risikko

Osastopäällikkö,
valtion työmarkkinajohtaja

Juha Sarkio

JAKELU

Työryhmän jäsenet

TIEDOKSI

Ministeriöiden kansliapäälliköt